

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

34. De treuga & pace

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

TITULUS XXXIV.

De Treuga & Pace.

Q 1. *Quid sit Treuga, & quotuplex? Resp. 1.*
Treuga est securitas personis & rebus ad
tempus præstita, discordiâ, vel (magis specificè)
bello necdum finito. Sive est cessatio ab armis
ad tempus, per quæ verba differt à *Pace*. Alio
nomine Treuga vocatur *Armistitiam*, *induciæ*,
ein Waffen=Stillstandt.

Resp. 2. Alia est Treuga *Legalis*, seu potiùs
Canonica, quia lege vel canone constituta. *Perpe-*
tua alia, & alia *Temporalis*; alia est Treuga *con-*
ventionalis, quæ conventionem seu mutuo partium
consensu constituta est, éstque juris gentium. *can.*
9. dist. 1. imò juris naturalis *c. 3. caus. 23. q. 1.*
ratio datur ab Ulpian. *L. 1. ff. de pact.* etiamsi ini-
ta fuerit cum hostibus hæreticis, paganis &c. *Ca-*
nonica Treuga temporalis c. 1. h. t. statuta in usu
nunquam fuit; neque, quod dolendum, treuga
perpetua sive securitas Clericis, Religiosis, ruri-
colis, aliisque personis *c. fin. h. t.* relatis conce-
denda, Adeoque, quod prius attinet, Christianis
etiam licebit non tantùm ex causâ necessitatis per
c. 15, caus. 23. q. 8. sed ex causâ commoditatis
die Festo bellare. arg. *c. 3. de feriis.*

Q 2. *An Princeps possit subditos dissidentes com-*
pellere ad pacem ineundam, & quid præterea di-
cendum? Resp. 1. Si publica sunt inter civitates

&

& populos diffidia, non tantum ad Treugam vel inducias, sed etiam ad pacem faciendam Princeps cogere potest subditos *c. 13. ff. de off. Praef.* Si privati inter se contendunt, *regulariter* non potest cogere ad concordiam. *Nov. 124. c. fin.* ratio, quia non potest jus, quod quis habet, tollere.

Resp. 2. Tractatu pacis inito, Princeps damna subditis tempore belli illata absque illorum consensu remittere potest. Ratio, quia censetur utile subditorum negotium gerere, & quia Princeps jus habet in bona subditorum, exigente id utilitate publica & necessitate. *Auth. his qua C. communia de Legat.* quod jus quia non habet Princeps Laicus in bona Ecclesiastica, damna Ecclesiis aliisque locis piis illata absque Superiorum Ecclesiasticorum consensu nequit remittere.

Q. 3 Quid sit bellum, & an licitum? Resp. 1. Bellum est discordia Principum vel Rerump. vim & arma inferentium mutuo: vel, est status pugnae publicae duorum exercituum per vim certantium, ab iis, qui Superiorem non agnoscunt, instituta. Unde facilis est differentia cognoscenda inter *Rebellionem, seditionem, duellum, & bellum.*

Resp. 2. Tam bellum *defensivum*, de quo non est dubium, quam *offensivum* licitum est Catholicis, ut constat ex plurib. text. Scripturae. Modò habeat seq. conditiones. I. Scil. ut adfit *legitima potestas*. Deinde *causa justa*, qualis non est, augmentum vicinae Potentiae, & consequens metus, ne sibi vel Reip. suae secuturo tempore
noce-

noceat, Schiara in *Theol. Bell. L. 1. difficult. 9.*
 3, Ut tententur prius media alia omnia ad im-
 pediendam aut reparandam injuriam, damnũ-
 que refarciendum, quàm bellum indicatur. Sit-
 que hoc necessitatis, non voluntatis. *can. 3. caus.*
23. q. 1. Unde & tenetur princeps à profecutio-
 ne belli cessare, dum, eo etiam cæpto, compe-
 tens ab adversario satisfactio offertur.

Q. 4. Quanam liceant in bello justo vel non?

Resp. 1. Licent ea omnia, quæ ad finem belli con-
 sequendum vel necessaria vel proficua sunt; v. g.
 milites adversæ partis capere & occidere, hosti-
 les terras & bona occupare, vastare agros, di-
 ruere arces, uti stratagematis. Ratio, quia cum
 finis sit licitus, etiam media necessaria aut utilia
 sunt permissa.

Resp. 2. Neque licet per se innocentes occidere,
 neque innocentium bona diripere: per accidens
 autem, & quando ad victoriam necessarium est,
 utrumque licet, direptio quidem bonorum di-
 rectè, vitæ autem ademptio indirectè. Ratio,
 quia damna in bello inferenda licita tantum sunt,
 quando necessaria vel utilia ad consequendum fi-
 nem: sed hoc de directa innocentis occisione di-
 ci nunquam potest, cum sit intrinsecè mala; spo-
 liatio verò tantum tunc licita, quando bonum
 publicum id exigit.

Resp. 3. Non licet occidere datos obsides, aut
 prælio devictos partâ jam victoriâ, nisi aliunde
 meriti sint mortem; nec licet uti amulethis magi-
 cis; nec veneno inficere arma, fontes, annonam;

nec

nec expilare Ecclesias, Ecclesiasticasque personas & earum bona. Rationes passim videre est apud AA.

TITULUS XXXV.

De Pactis.

Q 1. *Quid & quotuplex sit pactum?* Resp. 1. Pactum juxta *L. 1. ff. h. t.* est duorum vel plurium in idem placitum consensus, scil. *de dando aliquo vel faciendo*. Acceptum specificè est conventio ultro citroque habita non *pariens actionem civilem*, per quæ verba differt à contractu *proprie tali*. Differt etiam pactum à *nuda pollicitatione*. Vide Engel *h. t. à n. 3. à transactione. L. 38. C. de transact. à testamento* omnique alià voluntate ultimâ, quia hæc unius testatoris voluntate constant.

Resp. 2. Præter varias divisiones, præcipuè pactum aliud *nudum* est, aliud *vestitum*. Pactum *nudum* est simplex aliquorum inter se de re aliquâ pactio sive conventio, solâ nitens æquitate naturali; nec habens à jure firmitatem vel actionem. *Vestitum* est conventio, quæ non solâ nititur æquitate naturali, sed insuper firmitatem, assistentiam, actionem à jure habet. Vestitur autem 1. si accipiat, aut ex naturâ suâ habeat rationem & nomen contractûs specifici, v. g. emptionis *L. 7. §. 1. ff. h. t.*, 2. si accedat stipulatio. *L. 3. C. de rer. permut.* 3. Si pactum nudum adjiciatur alteri

con-